У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. No. 83. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 9-го ТРАВНЯ (MAY) 1970 Ч. 83. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 8 травня 1970

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ СХВАЛИВ 3.3 БІЛЬЙОНА ДОЛЯРІВ для Аеронавтичної і Космічної Адміністрації на фінансовий рік, що зачинається 1-го липня 1970-го року. Сенат прийняв повищу суму більшістю 69-ох сенаторів до 15-ох Ліберальні сенатори проєктували зменшити повищу суму, аргументуючи тим, що „на іграшки для астронавтів" видається більше, як на потреби освіти і здоров'я, але більшість сенаторів відкинула це неправдиве твердження опозиції, бо на освіту і на опіку над здоров'ям ЗСА видають кілька разів більше, як на космічні досліди. Схвалена Сенатом сума є на 17 мільйонів менша від тієї, якої вимагав Уряд, і на 28.5 мільйона менша від того, що схвалила Палата Репрезентантів.

СЕКРЕТАР СКАРБУ ДЕЙВІД В. КЕННЕДІ заявив, що воєнні дії в Камбоджі матимуть малий вплив на висоту оборонного бюджету ЗСА на найближчий фінансовий рік, що зачнеться 1-го липня 1970 р. Деякі фінансисти не вірять в те, хоч це твердять також інші представники Уряду. Висота федерального бюджету на 1971-ий рік ще не відома, але всі погоджуються в тому, що оборонний бюджет не буде збільшений, бо президент Ніксон заповів зменшення збройних сил не тільки у В'єтнамі, але взагалі. Є оправдана надія на те, що поширення війни на Камбоджу не збільшить видатків на оборону.

ОБОРОННИЙ ФОНД ЧИСТОТИ ДОВКІЛЛЯ домагається, щоб Департамент Здоров'я заборонив автоводіям вживати газоліни, в якій є додаток олива, що скріплює силу спалюваної газоліни. В цій справі вніс просьбу до Департаменту Здоров'я голова Оборонного Фонду Чистови Довкілля з Ню Йорку Родерік Кемерон. Спалюване оливо виходить в повітря разом із димом із газоліни. Повітря, затроєне оливом, пошкоджує людям печінку, нирки та мозок. Департамент Здоров'я, Освіти і Суспільної Опіки повинен поробити заходи в тому напрямі, щоб до газоліни не додавали олива. Уряд має також проєкт про очищення довкілля, але досі в цій справі ще нічого не зроблено.

ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ подає, що економічні втрати внаслідок нещасливих випадків на шляхах в лютому 1970-го року становили 1,113,-581,000 долярів, на 17 мільйонів більше, як в лютому 1969-го року. Цього року на 6 відсотків збільшилося число смертних випадків, на 8.2 відсотка число автомобільних випадків і на 4.8 відсотка поранення в автомобільних випадках. Кожної мінути було 20 автомобільних випадків, щомінути 5 поранень.

У СВІТІ

У ПРАЗІ ПІДПИСАНО совєтсько-чеський „пакт приязни". Від СССР підписали той договір перший секретар компартії СССР Леонід Брежнєв і прем'єр Алексєй Косигін, а з чеського боку — комуністичний шеф д-р Густав Гусак і прем'єр д-р Любомір Штругаль. У вступі до того договору говориться, що „оборона соціялістичних осягів, що їх здобуто геройськими зусиллями народів в кожній країні, є спільним обов'язком соціялістичних держав". Таким чином у тому договорі чехи офіційно погодилися на „доктрину Брежнєва" про „право" Москви збройно ліквідувати реформи в кожній сателітській державі, які не подобаються Москві. Інші сателітські держави стурбовані теж клявзулею взаємної допомоги у випадку війни: послідовно, Чехо-Словаччина зобов'язалася вислати своє військо на протикитайський фронт у випадку війни Москви з Пейпінгом.

ЮГОСЛАВІЯ І АЛЬБАНІЯ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ відновлення взаємних дипломатичних зв'язків, зірваних 22 роки тому. Альбанія боялася, що Югославія Тіта „проковтне" її, але після вмаршу військ СССР до ЧССР і опозиції Югославії проти тієї совєтської інвазії — югославсько-албанські відносини поправилися. Альбанія, що ставиться приязно до Комуністичного Китаю, боїться тепер більше Совєтського Союзу, як Югославії.

В СОВЄТАХ ПРОГОЛОШЕНО, які-то совєтські „виборчі" Комісії проголосили кандидатури у виборах до Верховного Совєту, які відбудуться 14 червня ц.р. Виходить, що Леонід Брежнєв дістав таких 286 „призначень", Підгорний 107, Косигін 103, а Петро Шелест 24. Очевидно, всі ці „призначення" — це одна велика комедія, бо відповідні вказівки партійним клітинам ідуть завжди від Політбюра в Москві.

ГОЛЛЯНДСЬКИЙ УРЯД ВИЯВИВ, що два високі совєтські „дипломати" в амбасаді СССР у Гаазі займалися шпигунською роботою. Пресовий атташе тієї амбасади Борис Нетребскій і „асистент" Віктор Шароватов мали того „пеха", що їхнє авто „Волга" в'їхало в один із голляндських каналів. Обидва совєтські „дипломати" видісталися ціло з каналу, але не встигли забрати з авта свої речі і коли зробила це поліція, то стверджено, що між тими речами є мапи різних голляндських військових споруд та інші т. п. документи. Шароватова негайно відкликали до Москви, а щодо Нетребского, то голляндці визнали його за „небажану особу".

У МОСКВІ ПОКАЗАЛИСЯ вперше разом два колишні совєтські прем'єри, які згодом попали були в неласку, дослужившись закиду, що вони „члени антипартійної групи". Це — 80-літній Вячеслав Молотов і 79-літній Ніколай Булганін. Вони прийшли на похорон дружини Молотова, Павлини Жемчужіни, колишньої „старої большевички", нагородженої „орденом Леніна" і швидко потім засланої на Сибір.

Страйки, демонстрації й заворушення продовжуються в академічних школах

Ню Йорк. — В четвер 7-го травня в коледжах, університетах і в деяких середніх школах продовжувалися страйки і демонстрації, в деяких випадках получені з заворушеннями і аж вояки Крайової Гвардії дбати мусіли про порядок. В Ню Йорку в п'ятницю 8 травня закриті були всі 900 публічних шкіл в пошану 4-ох застрелених студентів в Огайо. В католицьких школах відбувалося нормальне навчання. В цілій країні закриті численні коледжі й університети на знак протесту проти трагедії в Кент і проти війни в Камбоджі. Студентське Т-во повідомляє, що страйк триває у 350-ох академічних школах. Представники цього Товариства закликають студентів, та не-студентів натискати на конґресменів, щоб схвалили закон про закінчення війни у В'єтнамі.

Ніксон конферуватиме в справі молоді з губернаторами всіх стейтів

Вашингтон. — Президент Ніксон запросив до Вашингтону губернаторів всіх 50-ох стейтів, з якими в понеділок 11-го травня конферуватиме в справі молоді. В цій самій справі Ніксон заповів пресову конференцію на 10 годину вечора в п'ятницю 8-го травня. Президент турбується тим, що внаслідок трагедії на початку цього тижня в Кенті в Огайо, де застрелено під час демонстрації 4-ох студентів, погіршилося становище молоді, головним чином студентів коледжів та університетів, до Федерального Уряду. Ніксон обіцяв 8 президентам більших університетів, які були на конференції в Білому Домі, що він в майбутньому не дозволятиме, щоб представники Уряду, в тому і віце-президент Егню, вороже висловлювалися про студентів. Одночасно повідомлено, що зрезиґнував зі свого становища Антоні Моффетт, який очолював бюро зв'язкових в Департаменті Здоров'я, Освіти й Суспільної Опіки, які тримали контакт з молоддю. Також має зрезиґнувати помічник дорадника Президента в справах молоді Деніела Петрика - Артур Клебанофф. Секретар внутрішніх справ Волтер Дж. Гіккел вислав був листа до Президента, в якому нарікав на те, що Уряд занедбує зв'язки зі студентами, і що віце-президент Егню неприхильно ставиться до студентів. На це саме нарікали і представники університетів. Президент Гарварду Пюсі на конференції в Білому Домі пригадував і те, що сам Президент називав студентів, які протестують проти війни у Камбоджі, „бомами". Уряд старається злагіднити те напруження, яке виникло між студентами і ним.

Група професорів з 12-ох університетів активізується проти Уряду

Ню Йорк. — У деяких університетах на Сході Америки постала ініціятивна група за вислання до Вашингтону масової делеґації професорів і студентів з підтримкою для старань тих „голубиних" сенаторів і конґресменів, які хочуть відмовити бюджетових фондів на війну на терені Камбоджі. До ініціяторів та найбільших прихильників такої акції належать президенти Колюмбійського університету д-р Ендрю В. Кордієр, Єйльського університету Кінґмен Брюстер, багато професорів Гарвардського, Принстонського і деяких інших університетів. Названий президент Єйльського університету заповів, що він повезе делеґацію 1,000 професорів і студентів до Вашингтону. Але водночас він натаврував тих екстремістів на терені університету, які „піднесеними п'ястуками і вічево-страйковою реторикою допомогли Р. Ніксонові й Егню ізолювати політичні впливи університетів". Водночас, Палата репрезентантів далі виявляє опозицію проти натиску на Президента шляхом відмовлення бюджетових фондів на війну у Південній Азії, зате в Сенаті голова демократичної більшости Майкел Менсфілд та деякі інші демократичні і республіканські ліберальні сенатори заповідають дебати на цю тему на найближчий тиждень.

Відсоток безробітних значно збільшився в квітні

Вашингтон. — В квітні ц. р. значно збільшився відсоток безробітних і становив 4.8 відсотка, а в березні ц. р. — 3.4 відсотка. В минулому році відсоток безробітних становив пересічно для всіх місяців по 3.5 відсотка. В квітні ц. р. відсоток безробітних був такий високий, як у квітні 1965-го року. Покищо немає подробиць про те, які групи робітників причинилися до збільшення числа безробітних, яке в квітні дійшло до 4 мільйонів. Представники Уряду передбачали в березні, що в цьому році місячний відсоток безробітних мав би становити по 4.3 всіх робітничих сил країни. Але відсоток у квітні показує, що в цьому році число безробітних може бути більше, як передбачалося. Число безробітних почало збільшуватися на початку ц. р., як передбачали представники Уряду, які своїми зарядженнями старалися сповільнити темп економічного збільшення, щоб зменшити інфляцію. Є деякі познаки, що інфляція сповільнюється, а число безробітних збільшується внаслідок цього, що зменшується продукція.

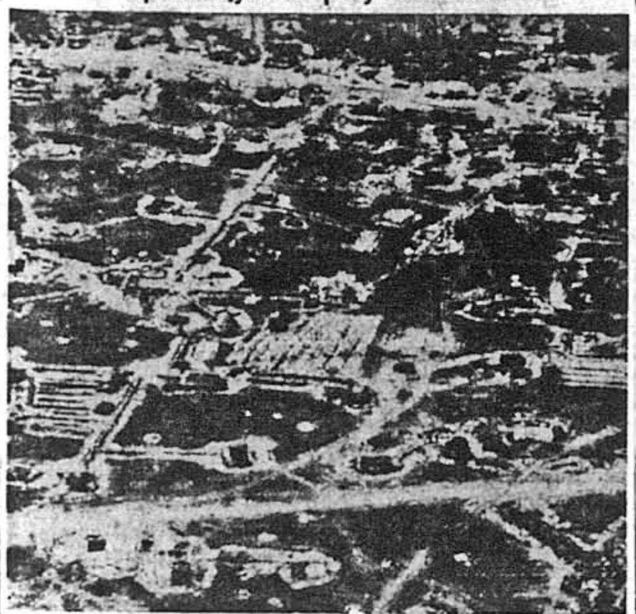
Директор Рекрутаційної Служби не знає, до якого числа покликані будуть рекрути в цьому році

Вашингтон. — Новий директор Рекрутаційної Служби д-р Куртіс В. Тарр заявив, що він докладно не може сказати, до якого числа покликані будуть рекрути в цьому році. П'ять місяців тому витягали жеребки з числами, власники яких можуть ці бути в цьому році покликані до військової служби. Тоді передбачали, що рекрути з числами від 1-го до 122 будуть напевно покликані, рекрути з числами від 123 до 244 можуть бути покликані в цьому році, а вищі числа понад 244 напевно не будуть покликані Але це передбачення не здійснилося, бо не знати скільки вояків треба покликати в цьому році до війська. На початку цього року секретар оборони передбачав, що треба буде в цьому році покликати до збройних сил 250,000 рекрутів, тепер секретар оборони Мелвін Р. Лерд галас, що цьогорічне число рекрутів становитиме тільки 150,000, а найбільше 180,000. До травня ц. р. покликано вже до 145 числа. В червні мають покликати 15,000 рекрутів. Коли б по стільки кликали щомісяця до кінця ц. р., то це потребували б 105,000.

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ДОПОВІДЬ МҐР. А. КОСТЕЦЬКОГО

Ірвінґтон. — Клюб Висошкільних Абсольвентів, К-ВАБ, у Північному Ню Джерзі запрошує членів і прихильників на цікаву доповідь мґр-а Антоніна Костецького на тему „Таємниці клітини людського тіла". Доповідь, ілюстрована діяпозитивами - проглядками, відбудеться в суботу 9 травня о 7:30 вечора, в Укр. Народному Домі в Ірвінґтоні, при 140 Проспект евню. Мґр. А. Костецький закінчив студії в медичній школі Корнель Університету, є директором відділу цитології у шпиталі Ст. Барнабас у Лівінґстоні і єдиним українським фахівцем у тій ділянці. Після доповіді — товариська гутірка, чай та забава.

Здобуто в Камбоджі базу комуністів — прочищують ріку Меконґ

На цій світлині представлено вид з літака на велику комуністичну базу у Камбоджі. Це вишкільний і постачальний центр біля місцевости Ба Ту на території нібито невтральної Камбоджі. Таких комуністичних станиць було в Камбоджі більше й вони загрожували безпеці американського війська у Півд. В'єтнамі.

Сайґон. — Американські й південно-в'єтнамські військові частини здобули евакуйовану комуністами велику базу комуністів, яку речник командування окреслив, як ускомплікований комплекс бункрів, коло 400 мешкальних хат і складів, сполучених радіо-антенами й телефонічними дротами. Однак ще не стверджено з певністю, чи це та головна квартира комуністичних військ у Камбоджі, з якої комуністи керують своїми операціями у Південному В'єтнамі та про яку згадував президент Ніксон, як про ціль виправи американського війська. Наземні бої простягнулись на простір довжиною 230 миль в шістьох головних пунктах, в яких американські й південно-в'єтнамські вояки переступили кордон Камбоджі. Південно-в'єтнамський комунікат твердить, що впродовж першого тижня тієї кампанії вбито 1,197 комуністичних вояків і забрано тисячі різної зброї. Південні в'єтнамці мали 66 вбитих і 320 ранених. Американські втрати подається як 30 вбитих і 84 ранених у Камбоджі. Але Північний В'єтнам повів посилені атаки у Південному В'єтнамі, щоб очевидячки відтяжити свої сили в Камбоджі, і від минулого вівтірка згинули 41 американець тільки в обширі 1-го корпусу, а 14 дальших згинули у збитих комуністами літаках. Водночас південно - в'єтнамський міністер закордонних справ Тран Ван Лям заповів вислання великих запасів харчів і медикаментів для в'єтнамських втікачів і виселенців в Камбоджі. Ця експедиція сполучена з кампанією фльотилі південно-в'єтнамських канонірок по ріці Меконґ, щоб прочистити шлях до столиці Камбоджі Пномпеню: обабіч тієї великої ріки в Камбоджі комуністи мають свої оселі і укріплення. Південний В'єтнам дістав був від ЗСА 110 канонірок довжиною 30 стіп і 180 менших. До кожної такої канонірки приділено одного американського дорадника.

ЗСА, Британія і Франція підтримують плян міжнародної конференції

Об'єднані Нації. — Британський амбасадор в Об'єднаних Націях лорд Карадон нараджувався з генеральним секретарем Об'єднаних Націй У Тантом над пропозицією УТанта — скликати міжнародну конференцію задля заведення миру в Південній Азії. Лорд Карадон заявив журналістам, що Британія підтримує той проєкт. Так само французький міністер закордонних справ Моріс Шуман і американський державний секретар Вілліям Роджерс заявилися позитивно про ініціятиву У Танта. Однак речник совєтської амбасади в ОН заявив, що амбасада „не має ніякого коментаря" до пропозиції У Танта. Дотепер Москва уперто противставилася скликанню будь-якої міжнародної конференції у справах В'єтнаму, Ляосу й Камбоджі, заявляючи завжди — разом із північно-в'єтнамськими комуністами, що мир на території кол. Індокитаю може негайно настати, як тільки американські війська „в цілості і беззастережно" від'їдуть геть.

МЕДИЧНИЙ ДОВІДНИК Д-РА М. ДАНИЛЮКА ДРУКУВАТИМЕТЬСЯ В ЧЕРВНІ; ЗАМОВЛЕННЯ ДОБІГАЮТЬ 1,000 ПРИМІРНИКІВ

Джерзі Сиrі. — У відповідь на численні запити, адміністрація в-ва „Свобода" інформує, що медичний довідник д-ра Михайла Данилюка: „На медичні теми" друкуватиметься в червні ц. року та негайно буде висланий усім, хто цю книгу здоров'я вже чи ще до того часу замовить. Книга „На медичні теми' матиме понад 300 сторінок друку із майже сотнею ілюстрацій. Доданий до неї буде медичний англо-український словник. У передплаті, себто для тих, що замовлють книжку перед її появою друком, вона коштує $10, а після її появи коштуватиме $15. Замовлення на цю необхідну для кожної родини книжки добігають уже 1,000 примірників. Випуск цієї книги був початково запланований на половину цього місяця, але з технічних причин її друк на кілька тижнів припізниться. Книжка буде в твердій оправі та матиме мистецьку обкладинку у виконанні М. Михалевича.

„Гарвардський Бюлетень" інформує про українські студії

Кембридж. — „Гарвардський Бюлетень" у своєму виданні з 4-го травня ц. р. помістив довшу інформаційну статтю про започаткування українських студій в Гарвардському університеті та про сміливі пляни дальшого розвитку цих студій, кінцевим пляном яких буде встановлення трьох катедр цих студій: мови, літератури та історії, створення інституту, значне побільшення українського відділу в Гарвардській бібліотеці і щорічна публікація 25 томів наукових праць. У повідомленні м. і. сказано: „Це мусіло бути несподіванкою навіть для членів Гарвардської спільноти, читаючи в Ню Йорк Таймсі з 24-го листопада м. р., що в Гарварді встановлено професуру для українських студій — першого етапу для створення Осередку Українських Студій коштом 3,800,-000 долярів з кінцем 1972-го року. Але, сподівано, чи ні, інавґурація такої програми має потрійну логіку. В З'єднаних Стейтах Америки є яких 2,000,000 американських українців, але їхній досвід, як громади, їхня інтеґрація в головну струю американського життя та їхній вклад у ріст цієї країни не був відповідно студійований, якщо взагалі не тотально занедбаний. Подібно і знання країни їхнього походження, її історія, література і культура було непропорційно мале, не зважаючи на важливість України як другої найбільшої республіки (із 50,-000,000 населення) в Совєтському Союзі. В самій Україні засяг наукових дослідів в гуманістиці від 1930-го року сильно здушений з одного боку комуністичною ідеологією, а з другого боку проти-українською дискримінацією. Заповнити всі ці прогалини буде завданням Осередку Українських Студій в Гарварді..." — пише „Гарвадський Бюлетень". Додати б, що в цій публікації Гарвардського університету вживається назву Ukraine без придатку the.

В-во „Смолоскип" видало книжку поезій Василя Голобородька „Летюче віконце"

Париж. — Заходами й у виданні Першої Української Друкарні у Франції й Українського Видавництва „Смолоскип" ім В. Симоненка в Балтіморі, ЗСА опубліковано з датою 1970 року п. н. „Летюче віконце" велику 233-сторінкову книжку поезій молодого сучасного поета в УССР Василя Голобородька, які досі з різних причин не змогли появитися окремими книжками в Україні. Видано поезії В. Голобородька в серії Документи IV, як ч. 7 Бібліотеки „Смолоскипа". Статтю про поетичну творчість В. Голобородька написав для цього видання відомий український еміґраційний літературознавець і поет проф. Петро Голубенко із ЗСА. Вийшла книжка в мистецькому оформленні Д. Тугана. В еміґраційне видання поезій В. Голобородька увійшли чотири „досі не опубліковані в Україні, — хоч деякі з них вже були заповіджені, збірки поезій: „Летюче віконце", „Пастух квітів", „Від криниці до криниці" й „Ікар на метеликових крильцях". В книзі вперше друкуються такі відомі в Україні, й читані поетом на різних вечорах і широко обговорювані на літературних зібраннях і вечорах вірші, як „Катерина", „Голова", „Червоне чекання", „Баляда про кривавих солов'їв", „Україна на сцені". Багато із віршів В. Голобородька були передруковувані в еміґраційних журналах і часописах, як також в антологіях. Деякі були перекладені на польську, чеську та інші мови: Прихильну оцінку здобули ці поезії в статтях літературних критиків в Україні, таких, як Іван Дзюба, Володимир П'янов, Анатоль Макаров. Василь Голобородько, народжений 1946 року, перебував в 1969 році на Далекому Сході і в березні цього року мав повернутися на Україну.

У статті-передмові до книжки проф. П. Голубенко стверджує, що „життєвий шлях молодого поета, його поезія і літературна полеміка над нею, як і не допущення її до друку в державних видавництвах, являють перед нами додаткові матеріяли до образу суспільної і духовдо образу суспільної і вуховної атмосфери шістдесятих років".

Демократи підтримують двох українських кандидатів у виборах

Джерзі Сиrі. — дня 12-го травня в Ню Джерзі відбудуться вибори до міських управ. До цих виборів посилено готувались два кандидати українськкого походження: колишній посадник Кліфтону, відомий бізнесмен Стенлі Звір, кол. член Крайового Комітету Демократичної партії, та Юрій Воробець — юрист, випускник університету Сетон Гіл, 27-річний учитель, який вперше бере участь у виборах. Українці Кліфтону і Ірвінґтону мають великі шанси незабаром вітати своїх кандидатів з перемогою. Пп. С. Звір і Ю. Воробець кандидують на членів міських рад. Українська Демократична Організація стейту Ню Джерзі, яку очолює головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, повністю підтримує обох кандидатів.

Ю. Воробець

Палатна Комісія збільшила пенсії соціяльного забезпечення на 5 відсотків

Вашингтон. — Палатна Комісія Способів і Засобів схвалила збільшити пенсії соціяльного забезпечення на 5 відсотків із важністю від 1-го січня 1971-го року. Збільшено також висоту прибутків, яка тепер становить 7,800 дол., і від якої стягається податок на соціяльне забезпечення, до 9,000 долярів із важністю від 1-го січня 1971-го року. Сподіваються, що Палата Репрезентантів схвалить це збільшення, і що Сенат не буде проти нього протестувати. Палатна Комісія схвалила ще одну зміну: вдови і вдівці, у віці 65-ох років і більше, мають діставати пенсію після своїх своїх чоловіків у висоті 100 відсотків їхньої пенсії. Тепер вдови дістають 82.5 відсотка тієї пенсії, що її діставали чоловіки.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Для добра народу

За тиждень, у понеділок 18-го травня, в місті Клівленді почнеться 27-ма з черги Звичайна Конвенція Українського Народного Союзу. Ці конвенції мають найдовшу і найбагатшу традицію в історії Американської України. Що більше, вони цю історію започаткували і у великій мірі становлять її зміст, а кожна з цих конвенцій була важливим етапом в її розвитку.

Заснований в 1894-му році Український Народний Союз став фундаментом суспільно - громадського життя українців на північно - американському континенті, став головним джерелом його ідейних та матеріяльних ресурсів, вирісши у справжній союз ідей, праці та інтересів. А кожна конвенція цей союз, а з ним і всю українську громаду скріплювала і створювала нові передумови дальшого розвитку, завжди під тим самим гаслом і в тій самій цілі: для добра організації і народу. Протоколи конвенцій цю засаду яскраво й переконливо потверджують.

У теперішній конвенції візьме участь майже півтисячі повноправних делегатів, що репрезентуватимуть формально 90,000 членів УНСоюзу в ЗСА і Канаді, а фактично всю велику українську громаду цих країн. Вистачить познайомитись із списком делегатів, між якими є імена давніх і найбільш заслужених наших піонерів, народжених в Америці і Канаді їх спадкоємців, новіших поселенців, найвидатніших діячів багатьох ділянок нашого зрізничкованого суспільного життя. Очевидно, що організаційні, фінансові, культурно - видавничі справи і проблеми УНСоюзу будуть на цій конвенції головним предметом нарад, дебат і рішень, але навряд чи є яка інша українська справа і проблема, яка не мала б на ній відповідної уваги. Це ж бо відбудеться найбільший український з'їзд на американському континенті, відбудеться з'їзд „для добра народу".

Важливо, щоб це усвідомили собі і про це пам'ятали всі конвенційні делегати. Ми, як і всі люди, маємо багато всіляких проблем, маємо різні суперечності й непорозуміння, але не існує проблеми, якої не можна було б розв'язати, справи, якої не можна було б полагодити, якщо постійно матимемо на думці, на серці і душі ту головну точку в традиційній програмі нарад кожної конвенції: для добра організації і народу!

У поклоні Матері

Любов до матері — це найприродніший і найшляхетніший вияв почувань людини. Це вияв вдячности, відданости і прив'язання до тієї жінки, яка привела дитину на світ і присвячує їй свої недоспані ночі, свій труд і всі свої журби та сподівання. Для кожної матері „дитиною" є завжди навіть той син і та донька, які мають уже власних дітей. Мати — це єдина жива істота, якої не можна ніким і нічим заступити. Можна придбати другого чоловіка чи дружину, але не можна, маючи навіть найкращу мачуху, нав'язати з нею той кровний, духовий незглибний зв'язок, який існує тільки між дітьми і їх рідною матір'ю.

Тому культ матері існував від найдавніших часів. До старовинної Греції цей культ прийшов із Малої Азії, де почиталось Рею, як „матір усіх богів". Вже первісні християни ввели культ Божої Матері, як найвищої опікунки і заступниці людей перед Богом Отцем і Богом Сином. Уже в середніх віках закріпився такий звичай: під час Великого Посту, на Страсному Тижні, коли страшним болем була пригнічена Божа Мати, діти приносили своїм матерям дарунки як вияв своєї любови й пошани.

Американський Конгрес офіційною резолюцією 8 травня 1914 року встановив другу неділю кожного травня як „День Матері", що має служити „для публічного вияву нашої пошани і нашої любови до матерів". Цим актом Американський нарід ствердив, що мертвими є устрій і законодавство будь-котрої країни, якщо вони нехтують глибокими людськими почуваннями, з-посеред яких на першому місці стоїть почування супроти матері. Протягом 56-ти років, що минули від проголошення того законодатного акту, День Матері зберігався і закріплювався у щорічному святкуванні. І нема, мабуть, ні одної людини, ні одної родини в Америці, яка взяла б під сумнів доцільність використовувати цю офіційну дату для спеціяльного вшанування своєї матері, для підкреслювання пошани для всіх матерів. Білу гвоздику прийнято в Америці як емблему Дня Матері. І кожна мати щаслива, коли дістає від своєї дитини квітку на доказ пам'яті про неї, любови і вдячности.

Наталка Дерлат

ЗЕМНА МАТИ І НЕБЕСНА МАТИ НАШОГО НАРОДУ

Хай нині з глибини наших сердець, сповнених теплою й ніжною любов'ю та безмежною вдячністю загоряться лямпади земній українській матері й небесній матері нашого народу — Марії.

Від зарання нашої історії українська мати в різних епохах і різних обставинах завжди стояла на висоті своїх завдань. Обріями рідної України проносилися орди диких кочовиків, безнастанно гриміли війни і їй не раз доводилося зі зброєю в руках захищати рідну садибу, самій нести тягар утримування сім'ї. Своїх дітей виховувала вона в святій любові до батьківської землі, в прив'язанні до віри, до традиції, в свідомості обов'язку їх боронити.

Це ж українська мати ростила хоробрих княжих воїнів, які щербили свої мечі на брамі Царгороду, славне на ввесь світ своєю одчайдушністю запорізьке лицарство, героїчне Січове Стрілецтво, хоробру Армію Української Народної Республіки та Українську Повстанську Армію, що на наших очах засновується золотою пряжею героїчних легенд. А княгиня Ольга виплекала для Руси - України найкращого лицаря й найславнішого завойовника — князя Святослава.

***

З приходом християнства, з часу Ярослава Мудрого, український нарід, а головно його вояцтво, прибрав за свою заступницю небесну Матір — Марію. Недарма у старовинній пісні співається, як під час нападу турецької орди на Почаївський монастир Божа Мати стала на валах, відвертала ворожі стріли і людей та монастир врятувала.

У поемі „Іржавець" Тарас Шевченко розказує, що коли козаки покидали „Великий Луг і Матір Січ", перебираючись у т у р е цький Крим, то не взяли зі собою нічого — тільки образ Богородиці. Поставили його в наметі і до неї молились та жалілись їй на недолю рідного краю.

„Плакали — і з ними
Заплакала Матір Божа
Сльозами святими:
Заплакала Милосердна,
Неначе за сином"...

І образом Небесної Матері українська мати благословляє своїх дітей у рішальних моментах їх життя, благословляє синів, виряджаючи їх у воєнні походи.

Здавалося б дивним, але ж и т т ьовий шлях української матері немов би постійно в'ється слідом переживань Святої Марії.

За часів лютого Ірода Пречиста Мати мусіла втікати з рідного Вифлеєму, щоб заховати й виростити свого Сина, щоб коли виросте міг Він голосити про правду, любов і справедливість. І українській матері не раз приходилось покидати вітчизну й мандрувати в далекі, чужі краї, щоб зберегти своїх дітей, які, вирісши, розсівали б по світі любов до України, ширили правду про загарбника та домагались справедливого вирішення її долі

В поезії Юрія Клена Божа Мати свята Марія, блукаючи широкими просторами України, шукає свого Сина і розпитує про Нього всіх стрічних.

„Та невже ж Тобі
ще не сказали? —
Роз'ярився корявий дідусь.
На усіх перехрестях
Його розп'яли,
І помер Твій
веселий Ісус..."

Від непроглядної давнини, крізь сторіччя аж по сьогоднішній день українська мати розшукує своїх дітей на побойовищах, по тюрмах, по засніжених просторах Сибіру, по лісових криївках УПА, де ще куряться дими, жевріють вогні, де ще не застигла свіжо пролляти кров.

Син Марії воскрес, і його ідеї полонили широкий світ. І незліченні криваві жертви синів та дочок української матері не пропадуть марне: одного ранку в промінні сліпучого сонця здвигнеться відроджена Українська Держава.

Шлях української матері тяжкий і тернистий, як певно ні одної матері в світі, але вона простує ним героїчно, щоб закріпити у віках життя свого народу як вільної й могутньої нації.

Тому хай сьогодні ясним полум'ям палахкотять у наших серцях лямпади на честь української матері — хай велично загоряться свічі для небесної матері нашого народу — Марії...

Зменшено мінімум готівки з 80 до 65-ох відсотків при купні паїв на біржі

Вашингтон. — Федеральна Резервова Рада 5-го травня зменшила з 80 до 65-ох відсотків мінімум готівки, яку треба платити при купні паїв на біржі. Від 1968-го року потрібна готівка при купні паїв на біржі становила 80 відсотків, а до 1968 -го року вона виносила 70 відсотків вартости паїв. Від 6-го травня ц. р. мінімум готівки становить 65 відсотків, що є найнижчою ставкою в цій декаді, бо тільки від липня значно були впали, і часописні економісти почали вже були писати про 1929 рік, який започаткував був велику депресію в ЗСА.

1962 до листопада 1963 року мінімальна готівка на біржі становила 50 відсотків. Після зарядження Федеральної Резервової Ради повинен збільшитися рух на біржі, бо за ту саму готівку тепер можна буде купити більше число акцій. Збільшення руху може збільшити і ціни на акції, які в останніх днях внаслідок подій у Камбоджі

Ярослав Курдидик

ХМАРИ НАД ВІДЕНСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

Як виходить із зааранжованої у Відні конференції САЛТ (Стратеджік Армс Лімітейшен Токс), ЗСА не перестають вірити, що їм вдасться зговоритися з Москвою про якесь ще не з'ясоване точніше нуклеарне роззброєння. Частина американської преси запевняє навіть, що ця конференція має закінчитися „джентлмен егріментом", поминаючи при цьому найосновніше, що для такого „егріменту" потрібно джентлменів з обидвох сторін.

На жаль, досі із перебігу конференції видно, що „джентлмени із Вашингтону" простягнули своїм партнерам обидві руки, але Москва простягає до них тільки одну, а другою помахує своїм „найщасливішим громадянам", мовляв, натискайте на продукцію щораз більших та сильніших ракет, а коли нам вдасться зрівнятися з Америкою, тоді перейдемо ми із буржуазної форми дипломатії до большевицької. А що таке большевицька дипломатія — річ загальновідома.

Інститут С т р атегічних Студій у Лондоні називає цю конференцію „найважливішою в усій нашій історії, теперішній і майбутній", а німецька і французька преса пише, що конференцію слід уважати після ялтинської за найповажніше намагання двох суперпотуг світу договоритися.

„Політично шанована" німецька „Ді Вохе" пише: „Перший сателіт, що його з успіхом вдалося випустити Пейпінгові, повинен переконати обидві делегації у Відні, що цієї конференції не слід, як то бувало з попередніми, розтягувати всякими другорядними й третьорядними клявзулями, а треба її максимально згущувати розумом і логікою. Не лише учасники конференції, але й їхні уряди мусять здавати собі справу з того, що червоному Китаєві потрібно не більше як 2-3 роки, щоб змінити теперішню форму політичних дискусій із СССР і ЗСА з дипломатичної на нуклеарно - ракетного характеру".

Дуже дивними, а в дечому просто наївними видаються твердження деяких американських коментаторів, які із незатаєним оптимізмом згадують про те, що, мовляв, на подібній конференції між СССР і ЗСА вдалося дійти „до майже цілковитої згоди". При цьому вони мають на увазі конференцію у Женеві в справі заборони вживання нуклеарної зброї на дні морів.

Як відомо, досі ніхто і ніякої нуклеарної зброї на морському дні не використовував і, очевидно, не має у пляні використовувати в найближчому майбутньому. Але саме цим трюком Москва „доказала" перед усім світом, що вона — за нуклеарне роззброєння. Зате, якщо йдеться про роззброєння на суходолі, то дорога до нього дуже далека і дуже проблематична.

Аналізуючи договір про заборону вживання нуклеарної зброї на дні морів, треба взяти ще під увагу, що в ньому не забороняється вживати підводних човнів, які завдяки нуклеарному погонові щораз більше зростають на поємності та та нищівності. Не ставиться в ньому ніяких обмежень у бойових діях підводних човнів. Не згадується ані словом про т. зв. „повзучі нуклеарні баржі", що їх можна занурювати на віддалі сотень миль від ворожого узбережжя і у відповідний момент, на електронічний сигнал, пускати повзти по морському дну, аж поки не підійдуть вони зовсім близько до вразливих пунктів противника.

Недавно маневри совєтської підводної фльотилії вдалося американцям досить точно зафільмувати спеціяльно с к онструйованими фотокольоровими апаратами з кількох „перехресних точок". Американська розвідка не подає ніяких даних про те, де і коли це зроблено, але з натяків закордонних військових експертів виходить, що „повзучі баржі" під час тих маневрів використовувано і що їх має й приспішено вдосконалює також американська фльота.

Найважливішими у кожному договорі є не так його зміст і форма, як те, чи і наскільки окремі контрагенти будуть його додержуватися і виконувати. Варто ще раз перечитати Я л т и нський і Потсдамський договори, щоб остаточно переконатися, що не лише ці два „історичні договори", але й ціла низка меншого порядку, які ЗСА укладали з Москвою, переставали діяти, ще поки на них висихало чорнило. А над теперішньою конференцією у Відні появилися вже хмари, створені не із водної пари здогадів, а таки з дійсности.

Ось недавно совєтський коментатор м і ж народних справ, Анатолій Хлєбніков, писав про конференцію в місячнику, який виходить у ЗСА російською мовою: „Конференцію САЛТ президент Ніксон уже заздалегідь намагається вирішити у свою користь тим, що ведучи переговори, приспішено розбудовує і вдосконалює ракети МІРВ. Але нехай не забувають ЗСА, що Совєтський Союз має таку саму зброю". Це був натяк на те, що кілька тижнів тому большевикам удалося перевести успішну пробу з ракетою - велетнем СС-9, яка може переносити водночас три 5-мегатонові бомби, що своєю нищівною силою у 25 разів перевищують силу тих головок, які має в собі ракета „мінютмен".

З заяви Хлєбнікова виходить, що Москва на Віденській конференції говоритиме аж ніяк із позиції рівнорядного партнера, який бере до уваги обосторонну користь, а намагатиметься виступати із позиції сили. Це не заповідає конференції „світлого зговорення".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПОМИЛКИ

„Свобода" з 30 квітня вмістила у своєму новому розділі „Життя і знання" статтю п. н. „Рухомі аеродроми". У цій статті допущено ряд термінологічних помилок, на які можна було б не звернути уваги, якби не йшлося про фахові справи і якби сама стаття не була вміщена в розділі під цією назвою.

Так, вислів „в систему атаки" не відповідає правильному поняттю про атаку, як один з елементів наступального бою. Можуть бути систематичні атаки, але сама атака системи не має, бо входить в загальну систему наступу, є його останнім завершальним періодом (фазою).

Слово „правління" — цивільне, і вживається у відповідних до цього випадках (правління банку, правління спілки письменників, правління колгоспу). Відносно ж воєнно - морської фльоти існує термін — „командування".

Допущено термінологічну і заразом фахову помилку в реченні: „резервовий командир англійського королівського летунства". Резервових командирів не буває, як не буває й резервових директорів, шефів, президентів. Бувають помічники (заступники) командирів або — старшини резерви. З даного речення можна зрозуміти, що згаданий старшина резерви має атестацію на командувача англійського королівського летунства.

Слово „вичал", якщо воно взагалі є правильне, зв'язане з чимсь, що пересувається по воді (корабель причалив, баржа відчалила). Відносно ж літаків існує з а г а л ь новизнаний термін „старт", з похідними від нього — „літак стартує", „стартувальні пристрої".

І нарешті таке: „Авіоматка є дуже важливою формою зброї". Передусім — авіоматка (більш фахово, по-військовому буде — авіоносець, літаконосець) не є жадною зброєю, а є певним типом воєнного корабля для транспортування, стартування та приймання літаків. Авіоносець, як певний тип воєнного корабля, має на своєму озброєнні певну кількість бойових літаків. Щождо вислову „формою зброї", то він взагалі непридатний у військовій справі, бо там зброю клясифікують не за її „формою", а за видом, родом і призначенням (легка зброя і тяжка, наступальна і оборонна, особиста і групова, протипіхотна, протитанкова, тактична, стратегічна тощо). Кожний вид і рід зброї за своїм призначенням — важливі.

Бриджпорт, Конн.

В. Остапенко

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

З НАШИХ БУДНІВ

Мішані подружжя

(Матерям-союзянкам — присвята)

Недавно, в одному з відкритих листів до редакції (що був спрямований на мою адресу) знана й заслужена діячка на громадській ниві гостро скартала мене за те, що я досі не зачепив своїм пером фейлетоніста мішаних подруж. „Чому я промовчую оце лихо, що завдає найбільше шкоди політичній еміграції, в корені, так би мовити, підтинає наш національний організм? При цій нагоді згадана достойна особа висловила свій сердечний жаль і обурення, — чому цим пекучим питанням не зайнявся Секретаріят СКВУ, оскільки, на її думку, це проблема не американського, а світового маштабу.

Звичайно, не мені, скромному рабові Божому, судити дії чи потягнення Світового Конгресу Вільних Українців, але фейлетончика на цю тему написати можу, тим більше, що й мені пригадалася одна подія, з болячкою мішаних подруж пов'язана... Пригадався один наш спільний з другом Понеділком літературний вечір на так званій глибокій провінції, куди ми вибрались на запрошення місцевого відділу Союзу Українок Америки.

Якраз під час цього вечора найрясніші оплески, найгрімкіші брава дістав Микола Понеділок за свою гумореску-сатиру „Чужинка", присвячену інституції мішаних подруж, яку він тоді дошкульно висміяв і виктив. Симпатичні союзянки реготали, аж захлиналися, і плескали в долоні, аж їм рученьки попухли, але найбільше захоплення твором мого побратима виявила одна вродлива русявка з синіми очима, що так була розентузіязмована, аж послала Миколі з другого кінця столу повітряний поцілунок!

— Наші справи добре стоять, — шепнув мені друг Микола. — Ти знаєш, хто вона, ця русявка? Скарбник відділу, що тримає касу в руках! Значить, хоч публіки на залі багато немає, гонорар буде.

При чайку і солодкому ми нав'язали тісніший контакт з цією милою особою, не тільки повітряний, розговорились, як то кажуть, по душам. Наша скарбничка була дуже говірлива й щебетлива, а друг Микола, знаний з своєї безтямної закоханости в українську мову, зразу похвалив русявку за її чудову вимову і м'який полтавський акцент...

— Ви мусите бути моя землячка - полтавчанка! — авторитетно заявив Микола Васильович.

— А може буковинка? — перепитав я. — Буковинці теж говорять: „Будьо велике больото!"

Землячка потрясла русявою голівкою й дзвінко засміялася:

— Панове - письменники, ніхто з вас не вгадав: я не полтавка і не буковинка, я л а т и ш к а з походження, себто — „чужинка" з гуморески пана Понеділка, але вже, як бачите, зукраїнізована...

Ікер

Ф. Бульбенко

ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА ЧЕХІВСЬКА

(26. II. 1882 — 10. XI. 1969)

(4)

Олена Володимирівна, сильна вірою та характером жінка, знайшла в собі сили поїхати на далеку північ до ув'язненого чоловіка і працювати там, щоб бодай невелику допомогу приносити своєму мужеві-мученикові. Посилала йому маленькі пакунки: сало, цибулю, часник.

„У 1937-му році мене повідомлено, що Володимира Мусійовича з подвоєним терміном ув'язнення вислано в далекосхідній засекречений концтабір без права листування. Після цього зв'язок з ним перервався", — так оповідала Олена Володимирівна.

Майбутні історики, що писатимуть новітню історію України чи історію Церкви Українського Народу — Української А в т о кефальної Православної Церкви, не зможуть поминути мовчанкою тих, хто в боротьбі за святі ідеали віддав своє життя — Володимира і Олену Чехівських!

Олена Володимирівна любила Україну, любила свою ближчу батьківщину — сонячне Поділля, любила українську літературу. Недавно під час відзначування її роковин у парафії св. Андрія Первозваного УАПЦ о. Петро Сагайдачний розповів про тернистий шлях життя подружжя Чехівських. У своїй відповіді на численні привітання Олена Володимирівна сказала, що й на еміграції вороги намагаються знищити відроджену в 1921 році УАПЦ, але велика Правда ніколи не вмре. Вона пригадала, у яких тяжких умовах доводилося її чоловікові разом з Митрополитом Василем Липківським, під окупаційною владою, разом з тисячами священиків, єпископів, сотнями тисяч мирян обстоювати аж до загину право української Церкви на автокефалію.

В кінці того святкового відзначення на прохання Олени Володимирівни я прочитав вірш української поетеси Ганни Черінь „Храм святої Софії":

Стоїть, як і стояв, наш Київ,
Але поменшало киян...
Стоїть і древній храм Софії,
А тільки — без парафіян...

Бож наші ті брати і сестри,
Що церкву наповняли
вщерть,
В совєтські вписані реєстри
На тюрми, каторгу, на
смерть...

Від серця хочеться сказати,
Щоб це відчув наш рідний
край:
„Свята Софіє, рідна мати,
Ми повернемося — чекай!".

Києвом і св. Софією жила Олена Володимирівна й на еміграції, 1962 року писала вона з Філядельфії до Києва: „Дорогі, в ці святкові дні Великодня серце лине і рветься до Києва. Спомини одні одних витісняють — радісні й сумні, чергуються як на екрані. 1922 - 1926 роки... Страсна п'ятниця, субота — похорон... „Не ридай, мати"... А потім радісний передзвін софійського дзвона Рафаїла... А далі великодня ніч 1930 року і — вирок після закінчення процесу СВУ..."

Втративши доньку, а згодом і чоловіка Олена Володимирівна всюди почувала себе самотньою. У с в о ї й „Сповіді" вона писала:

„Така пустка на душі, така самотність душевна... Я не маю не то що друга, а навіть приятеля, кому б могла звіритися, знаючи, що мене зрозуміють, або хоч матимуть охоту вислухати. Правда, я осамітнена вже давно, замкнулася ще після перших глибоких потрясень, смерти єдиної донечки, але тоді ще був мій вірний друг-товариш Володя, що розумів і з любов'ю підтримував мене. Потім страдницький його путь і мій разом з ним... Його не стало... Я ще більше замкнулась. Але ще була надія, якесь мариво, що я можу, мушу якось облегшити муки ув'язненого, засудженого на небуття... Це давало мені сили. Я випробовувала все, що могла, робила все можливе й неможливе. Харків, Москва, Ярославль, Соловки і Підмосков'я... І нарешті, в безнадії, Київ.

А потім блиск надії, що Володя „опинився по цю сторону залізної заслони" (в Манджурії, Харбін 1/33 Новомосковська вулиця)... Ця вістка виштовхнула мене з батьківщини, з Рідного Краю. Все це був міраж... Як буває в пустелі спрагненому мандрівникові уявляється оаза з зеленню і водою... Цю вістку я мала у Вінниці, а потім у Львові... Я писала на цю адресу сама, потім у Львові через п. Мирона Луцького, через міжнародні організації. І все це без відгуку. А тим часом я опинилась на чужій землі, далеко від Рідного Краю, без надії на поворот, як не до живих, то хоч до дорогої могили Любусі, щоб поруч з нею відпочити навіки... Оце моя сповідь. Думала сьогодні говіти в церкві, але не була готова душею, і тепер сповідаюсь на папері.

„Тяжкий, непростимий гріх на моїй душі, я його повсякчас відчуваю й болію, що виїхала в погоні за міражем, залишила Рідну Землю, пішла за покликом надії... Потім, коли надії на виявлення якогось сліду життя чи смерти Володі зникли, я опинилася перед пусткою... На дорогах і шляхах чужих я не знайшла того, чого шукала, за чим погналася. Манджурія потрапила раптом до рук катів-большевиків, а серед тих, що випадково вирвалися зі сходу, не виявилося слідів Володі... А там залишились Рідна Земля, Київ, і дорога могилка Любусі... Це мій гріх, бо могила занедбана, хоч на сторожі коло неї росте калина, оплакує і закриває золотим листям та ягідками калиновими восени, а весною процвітає білим цвітом — моєю любов'ю і тугою...

„Я завжди бачу ту калину, що в журбі похилилася над хрестом і могилою юної, життєрадісної й чутливої істоти, яка відійшла так рано з цього непривітного світу. Може це теж моя провина, мій гріх, що не зберегла її, що загинула вона так рано... Чи цей гріх мені буде прощений? Не знаю, чи маю я право її оплакувати, чи це може Боже Провидіння, що Господь її забрав з цього світу, такого темного, тяжкого, що катує людей, не жаліючи ні дітей, ні юнаків, ні жінок.. Може це Божа благодать, що забрав у свої оселі, не допустивши до тяжких страждань, які довелося переживати її батькові, товаришкам і подругам. Згадати тільки юну Рону Черняхівську, яка в руках катів збожеволіла, і мати Людмила Старицька-Черняхівська не змогла її знайти по таборах смерти... „А ще залишила я там у Києві друзів, що тепер вони за мною плачуть, а я за ними тут, бо вони там самітні, хворі, старі, а я тут теж стара, хвора. Це теж гріх мій. Я покинула їх без моєї уваги, любови й ніжности, що скрашує і облегшує старість. І я караюся за всі свої гріхи на цій грішній землі карою тяжкою, бо до Рідної Землі вже ніколи не припаду з поклоном низьким...

Поблекле листя шелестить
і гаснуть очі,
І я не знаю, чи я живу,
чи доживаю,
Чи так по світі волочусь, бо
вже не плачу, не сміюсь...

Ні, ще плачу! Плачу завжди, як згадаю Україну, далеку, самітню могилу з похиленою калиною, страдника-друга, товариша, що й не знаю, де він свою буйну голову поклав..."

Останні роки свого життя Олена Володимирівна хворіла на серце. Тричі довелося бути в шпиталі. В кінці жовтня 1969 р. востаннє потрапила до шпиталю до палати критичнохворих. Зморене й виснажене серце не витримало і 10-го листопада о 10-й

(Закінчення на стор. 3-ій)

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. МЕТА: 2.500 НОВИХ ЧЛЕНІВ; ДОСІ ЗДОБУТО — 2.180 ДО ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЩЕ БРАКУЄ — 320 ЧЛЕНІВ. КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕГАТИ! ВАША КОНВЕНЦІЙНА ПОВИННІСТЬ — ЩОНАЙМЕНШЕ 10 НОВИХ ЧЛЕНІВ!

ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА ЧЕХІВСЬКА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

год. вечора перестало битися. Нестало серед живих дорогої й незабутньої сестриці - християнки, сподвижниці й чоловіка в боротьбі за УАПЦеркву.

Олена Володимирівна спокійно й поволі готувалася до такого дня і тому заздалегідь розпорядилася в своєму „Заповіті", що й кому передати, що й кому доручити, а головне зазначила: „Після моєї смерти прошу ласкаво Вшп. Олену Лотоцьку бути розпорядницею мого похорону і господарем усіх моїх речей разом з п. Оксаною Шандор, моєю братанкою"...

Олена Володимирівна передала також пані Лотоцькій ескіз пам'ятника на її могилі. Бажання вмістити на пам'ятнику вірш ще раз підтверджує, як небіжчиця любила українську поезію. Вірш такого змісту:

Серце, що ритмами билось,
Вже Запініло навіки.
Ох, як то серце любило —
До нестерпучого болю!
Як воно тяжко боліло
За Україну, за волю...
Повне святої розпуки,
Серце музики стискалось,
Далі не стерпіло муки
...і розірвалось!

Останні 18 років свого життя Олена Володимирівна провела серед української громади у Філядельфії. Протягом 20 років брала вона діяльну участь в праці СФУЖО. Всі члени Управи числилися з її мудрим словом і порадою.

12-ть років Олена Володимирівна належала до Українського Православного Братства імени Митрополита Василя Липківського, дбаючи про збереження й чистоту відродженої в 1921 році УАПЦ. Всч. о. Петро Маєвський, рідний і близький духом, відзначаючи роковини Олени ВВолодимирівни, писав:

„Знаємося ми з Оленою Володимирівною ще з того часу, коли процесійний безперервний похід, під проводом Первосвятителя Церкви Митрополита Василя, вкривав вулиці Києва від святої Софії до „широкого та дужого" Дніпра для йорданського водосвяття, коли могутній голос великого проповідника - вірного Володимира Чехівського, як голос св. Іоана Христителя над Іорданом, лунав до українського народу: Покайтеся, бо наблизилось Царство Небесне! Готуйте дорогу для Господа, рівняйте стежки ЙИому, бо вже край кореня сокира лежить і кожне дерево, що доброго плоду не родить, буде зрубане і вкинене в вогонь!" І став готувати народ наш дорогу для свого спасіння, але забагато було в Україні „дерева", що доброго плоду не давало, а через нього безоглядні рубачі й добре дерево порубали й знищили. Але, „Не вмирає душа наша, не вмирає воля"... Пізналися ми після багатьох літ у далекій від України Америці... Полинули думками в Далекий Рідний Край — „Линули й думу гадали, і ніби серце одпочило"...

14-го листопада в похоронному закладі П. Муріянки відправлено Панахиду. Промовляли: свящ. о. Петро Сагайдачний, п. Біляєв, Ф. Бульбенко, д-р Наталія Пазуняк та пані Софія Герасимович.

В суботу 15-го листопада в церкві св. Андрія Первозваного, до якої й належала Небіжчиця, відправлено Заупокойну Літургію та Чин Похорону: митр. прот. о. Олександер Биковець (з Дітройту) і свящ. о. Петро Сагайдачний. Слово прощання сказав о. Олександер.

На Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку похоронний обряд відслужили о.о. Олександер і Петро. Промовляли над могилою о. Олександер, п. Біляєв, проф. І. Замша від УВАН і д-р Яків Гурський від друзів Небіжчиці.

Панахида, Заупокійна Служба й Похорон відправлялись у супроводі хору на чолі з диригентом п. Петром Гурським.

По закінченню Похорону відбулася поминальна трапеза. Після молитви й перекуски д-р В. Шандор, небіж Олени Володимирівни, попросив до слова голову СФУЖО О. Лотоцьку, яка з'ясувала заслуги Олени Володимирівни в праці жіночих організацій. Від друзів промовляли: п. С. Чалишев, письменник Зосим Дончук, Марія Яцечко — голова сестрицтва парафії св. Андрія, пані М. Чайківська.

Молитва... Подяка всій громаді, що взяла участь в проводах на вічний спочинок Олени Володимирівни, від рідні Покійної: панства Січинських і Шандрів, п-ва Озаруків з Рочестеру та пані Галини Паук з Торонта (Канада). Цим закінчено сумну трапезу і тяжкі проводи в останню дорогу незабутньої Небіжчиці. Спи спокійно, Дорога страднице, нехай Американська земля буде Тобі легкою!

Ф. Бульбенко

Січень - травень 1970.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта - це сила

АКАДЕМІЯ СВ. ЮРА ВШАНОВУЄ ПАМ'ЯТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Ню Йорк. Н. Й. 14-го квітня відбулася в Академії св. Юра в Ню Йорку імпреза в честь Тараса Шевченка. Обі кляси Академії змагалися: хто створить кращу програму, і без помочі старших, взялися за діло.

Батьківський Кружок передасть їм нагороду, а директорка Академії — Преподобна Мати Емелія, призначила вільний день для переможців.

Батьківський Кружок запросив пані Уляну Любович із доповіддю про Казахстан. Вона із живим болем у ще не загоєному серці оповідала про життя засланих на землях, де колись і Тарас Шевченко карався, а потім прочитала два оповідання, про незнану нашій молоді боротьбу за саме існування, у сильно несприятливому світі.

Виступ письменниці зробив сильне враження на студенток і студентів, які вітали її привітними словами та квітами. Від 10-ої кл. передав їх Карло Соломчак — президент кл., від 9-ої Евгенія Щерба та Оля Шевчук, і кожна кляса передала перше число своїх шкільних газеток, які щойно вийшли в світ.

Програма складалася з двох частин. Першу виконала 9-та кляса під керівництвом Ярослави Щербій. Реферат про Т. Шевченка — гарно виголосила Христина Дармограй. У народніх строях дівочий хор з тонким відчуттям виконав „Заповіт", при чому останні дві стрічки рецитувала вдумливо Оксана Пелех. Співали: Евгенія Бабяк, Люба Скрипець, Ярослава Щербій. Оксана Пелех. Христя Дармограй, Оля Шевчук, Ірина Рудницька, Христя Івасів, Анеля Пужик, Зеня Кордуба, Єлисавета Піх, Галя Скриник, Анна Олексів.

Евгенія Щерба із захватом акомпаніювала на акордеоні, а також і до танцю — „Сіянка", який з легкістю виконали: Люба Скрипець, Евгенія Бабяк, Оля Шевчук, Ярослава Щербій, Христина Дармограй, Ірина Рудницька.

Ці точки уложені самими молоденькими виконавцями — студентками 9-ої кляси. Після перерви гості були попрошені до буфету, приготовленого Батьківським Кружком, почалася друга частина програми.

В другій частині програми виконано „Заповіт" — спільна декламація: Осипа Кулинича, Ірини Ярош, Наді Данчук і Христини Ганкевич.

Під мелодію „Реве та стогне", гарно уложений балетний танок „Дніпрова хвиля", власної композиції виконала Олена Шумилович, плавно з переконливим виразом в обличчі і рухах. Гарно акомпаніювала пані О. Хомин. Віра Шехович з відчуттям деклямувала „Посланіє" Т. Шевченка. „Український танок", самі уклали і захоплено виконали Ліда Коваль, Надя Данчук, Ірина Ярош, Ірина Романець, Петро Дух, Ярослав Дробенко, Петро Гуменицький і Мирон Клос.

Віра Шехович прочитала доповідь про мистця - маляра Т. Шевченка і запросила всіх, після програми, оглянути фотографії картин нашого генія, наклеяні на картоники над буфетом.

Під вірш „Садок вишневий" виконано пантоміму, трактовану дослівно, — слово перенесене в дійсно живий образ, бо з рухами і співами, і навіть із солов'їним тьохканням. Дивлячися на це, бачилося те, що кожному українцеві миле й придороге: Згідливу люблячу родину, святий спокій українського села, прив'язанність до Бога і природи, працьовитість людей, слухняність і чемність дітей, повагу батька, обов'язковість матері, милість старшої доньки, і щиру, стриману у рямках чемности, веселість молодих дівчат. Цей гарний вимріяний образ, лік для людського серця, вичарували для нас, наші молоденькі акторки, — на чужині роджені студентки і студенти 10-ої кл. Академії св. Юра. Вірш з чуттям читала Олена Шумилович. Ролі свої прегарно виконали: Юрій Павлик — хлопець Т. Шевченко, Галина Куземчак — мати, Осип Кулинич — батько, Надя Данчук — старша доня, Марія Блашков і Марія Олексів — дві молодші доні, Ірина Романець, Ірина Ярош, Христина Ганкевич, Христина Ланик, Сузанна Кінь, Роман Петрик, Богдан Марко — хлопці й дівчата, які переходять, співаючи.

І на кінець зворушлива точка: тихесенько співаючи мелодію „Думи мої", виходили одна за одною із-за куліс дівчата і клали квіти у стіп портрета Т. Шевченка. Сівши одна поруч одної з обох сторін від нього, почали задумано, на два голоси, співати слова до „Думи мої". Всеч. о. Шевчук сказав, що всі напевно слухали б їх до самого вечора. І це правда.

Декорації відповідали виступам; за них і за чудове настроєве освітлення відповідав Тарас Чижович, якому помагали товариші і головно Стефан Прин, який вже довгі роки майстерно виконує подібні праці для Школи. Йому на цьому місці належиться щира подяка.

Гримерування і поміч при костюмах виконала вміло Дарія Байко. Програма створена під керівництвом Олени Шумилович.

На залі були присутні Отці і Сестри, професори та студенти обох кляс Академії і дехто з батьків, бо це був робітний день. Був ще гість з Бразилії — Всеч. о. Петро Балцар і Всеч. о. Олександер з Глен Ков, та до жюрі запрошені пані Р. Захарченко і Л. Зелик. Усі були одушевлені виступами.

Жюрі оцінило обі програми і визнало 10-ту клясу переможцем.

Пані Уляна Любович, якій також подобався виступ студентів, подарувала свою книжку для шкільної бібліотеки.

Всечеснішим Отцям і преподобним Сестрам та учителям дякуємо за слова піддержки, які напевно допомогли студентам в праці над улаштуванням цієї успішної імпрези.

Батьк. Кружок

Підгаєчани відбули II сходини в Ню Йорку

Ініціятивний Комітет Підгаєчан Ню Йорку під проводом п. Я. Пастушенка скликав на 19 квітня до Народного Дому ширші сходини Підгаєчан. Прибуло 15 осіб, деякі з-поза Ню Йорку. Голова п. Я. Пастушенко відкрив сходини і запросив о. А. Кучму провести молитву. Після того голова поінформував про дотеперішню діяльність Ініціятивного Комітету. Відтак секретар д-р Р. Голіят прочитав протокол з перших сходин. Пред. І. Дурбак здав звіт з 1-ої конференції Підгаєчан у Клівленді 21-го лютого і з 2-ої конференції в Торонті 4 квітня. В Америці й Канаді існує 15 Комітетів Підгаєчан, Головний Комітет у Дітройті. Заплановано відбути загальний з'їзд Підгаєчан у Торонті 15-го і 16-го серпня. На 1-ій конференції її голова, інж. В. Колодчин, запросив ред. І Дурбака очолити Ред. Колегію збірника „Підгаєччина", та д-р О. Бойка на голову Видавничої Комісії, що займеться виданням збірника. На загальному з'їзді будуть звіти обох згаданих голов, як теж комісій організаційної та фінансової, що подадуть висліди своєї праці. Пресовий референт п. О. Макогін зредагував 1-ше число Бюлетеню Гол. Комітету Підгаєчан — „Слово Підгаєчан", що подає звіт з 1-ої конференції. Головні завдання всіх підгаєцьких Комітетів: збирання матеріялів до збірника, адрес земляків і грошей. Маючи на увазі постійне дороження друкарських робіт — кошти видання збірника „Підгаєччина" треба числити приблизно коло 20.000 дол. Крім зкладок по 10 дол. річно для земляків, пожертв добродіїв і фундаторів, треба уладжувати прибуткові імпрези, вечерниці, місцеві та окружні зустрічі, як це роблять інші земляцькі комітети.

Після довшої дискусії вибрано управу Підгаєцького Комітету в Ню Йорку в такому складі: Ярослав Пастушенко — голова, о. Антін Кучма — заст. голови, д-р Роман Голіят — секретар, прес. і орг. реф. інж. Петро Саляк — скарбник. Члени: Є. Лапчак, Осип Бабій, Володимир Лущак, Богдан Титла, Іван Товпак, мґр. Петро Наконечний, Іван Кефор. Контрольна Комісія: голова — Онуфрій Кекіш, члени: Марія Тимочко та інж. Аполінарій Осадца. Комісія для збирання матеріялів: д-р Петро Гой — голова, члени: Ярослава Кучма, Мирослав Кучма, інж. Аполінарій Осадца, І. Дурбак. Ця Комісія ввійде у склад Головної Редакційної Колегії, що її доповнять представники інших Підгаєцьких Комітетів. Завдання цієї Комісії — зібрати матеріяли про Підгаєччину від земляків зі сходу Америки, а головно від найстарших, піонерів нашого життя у Краю та Америці.

П. голова реферував справу загального з'їзду в Торонті 15 серпня, та висловив потребу зорганізувати прогульку автобусом. Після загального з'їзду треба зорганізувати окружну зістріч на „Верховині" в половині вересня, бо не всі зможуть поїхати до Торонта. Цю справу доручено інж. П. Салякові. Правдоподібно — окружна зістріч Підгаєчан сходу Америки відбудеться на „Верховині" 19.9., бо в її околиці живе багато Підгаєчан. Про це буде своєчасно повідомлено в пресі.

І. Дурбак

Засідання Комітету для заснування Організації Українських Університетських Абсольвентів

25-го квітня 1970 р. відбулося в приміщенні Корнел Медікел в Ню Йорку чергове засідання Підготовчого Комітету по заснуванні Організації Українських Університетських Абсольвентів. В засіданні взяли участь: Любомир Зобнів — голова, Тадей Тарнавський — секретар та члени — Ірина Гасюк, Зенон Рейнарович та Богдан Гасюк; були присутні ще Анна Гасюк та Ярослав Чомко. Треба відмітити присутність на засіданні голови СУСТА — Нестора Томича.

Любомир Зобнів, відкриваючи засідання, подав внесок, щоб Анну Гасюк і Ярослава Чомка приняти в члени комітету, що й було зроблено. Під час засідання прочитано дві концепції (Богдана Гасюка й Любомира Зобніва) організаційної структури й пляну праці майбутньої Організації Укр. Університет. Абсольвентів. Після прочитання цих концепцій і після дискусії, рішено працювати для заснування Організації, яка налагоджувала б товариську співпрацю всіх членів.

На засіданні рішили:

1. Відбути 6-го червня 1970 р. в Ню Йорку конференцію, присвячену проблемі відсутности в суспільно - громадській праці більшости колишніх активних членів організованого студентського руху в Америці. Богдан Гасюк зобов'язався підготовити конференцію що до змісту, — а Товариство Градуантів в Ню Йорку займеться технічною підготовкою.
2. Написати й видрукувати брошуру, в якій була б з'ясована потреба існування цього роду Організації. Підготовкою брошури займуться Богдан Гасюк і Ярослав Чомко.

Малярська виставка в Клівленді

Український Музей - Архів в Клівленді, вшановуючи заслуги Українського Народного Союзу для української спільноти — уряджує виставку малярських творів артистки-малярки Ольги Тісаревської. Пані О. Тісаревська є дружиною б. п. підполковника Української Армії. Вона, від продажу своїх образів, мала змогу 4 рази об'їхади кругом світу і намалювати різнородні квіти. Вона малює олійними фарбами на шовку: українські та екзотичні квіти з різних країн світу. Американська преса в Арізоні кількаразово дуже прихильно оцінила її малярські творчості. Виставка відбудеться в Пластовому Домі 1202 Кенілворт Аве. (44113). Доїзд автобусами з Паблік Сквер ч. 84. Зупинка майже напроти Пластового Дому. Іншими автобусами можна доїхати з пересідкою, коло ринку на Вест 25 вул. Виставка відкрита щодня від 10 до 7 веч. З паркуванням авт труднощів немає.

У Празі помер сл. п. д-р Микола Долинай

З Праги наспіла вістка, що там дня 29-го березня ц.р. помер сл.п. д-р Микола Долинай на 76-му році життя. Покійний народився 22 липня 1894 р. в селі Довге Поле в Мараморощині. Довгі роки був лікарем в Ужгороді. За автономії Карпатської України виконував певні функції з повірення Уряду, головно делимітаційного характеру з Мадярщиною. Був членом Уряду після проголошення самостійности Карпатської України. Ввесь час належав до народовецького-українського табору, піддержуючи його морально й матеріяльно. Після приходу большевиків до Праги був арештований і вивезений на Сибір, де пробув десять років в таборах примусової невільничої праці, що, очевидно, підломило його здоров'я. Був людиною загально шанованою, щирою, добросердечною і толерантною. На останню дорогу на Олшанський цвинтар в Празі супроводила його дня 4-го квітня засмучена українська громада не тільки з Праги, але й із далеких осередків, як Брно і Братислава. Громада прощала вірного сина української нації, про якого заховає світлу пам'ять на довгі роки. (В)

Українського туриста з Канади вислали з України

„Володимир Захарук, український турист із Торонта 14 роки віку, побувавши у Києві і Львові з групою канадійських туристів, швидко побачив наше „райське життя" і в розмовах із громадянами та найбільше з молоддю висловив правдиві зауваги про черги під магазинами, про пустопорожні совєтські газети, російщення українців з наказу Москви та інші зауваги". — сказано у повідомленні із Львова, надрукованому в „Америці" з ..-го травня 1970 р., під наг. „Туриста В. Захарука викинули з України". Турист В. Захарук поплатився за свої розмови та бажання побачити справжнє, не підмальоване для туристів, життя своїх земляків тим, що, як повідомила „Львівська Правда" з 26 квітня, йому наказали покинути межі СССР. Службовець КГБ Ніколай Єфіменко вмовляв п. В. Захарука, щоб він не відходив від туристичної групи, не харчувався окремо від групи, в звичайних совєтських „столових", тощо; потім він залякував канадійського громадянина, обвинувативши його, що понад 25 років тому він нібито у якихось танкових частинах „бився за Гітлера".

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВЛАСТІ ЗАВЕЗЛИ групу закордонних журналістів до порту в Аштод, за 15 миль від Тель Авіву, і показали їм фльотилю довгих на 15 стіп надзвичайно швидких моторових човнів, вивінованих у вісім ракет з поверхні на поверхню. Ізраїльські морські старшини твердили, що всі ті човни і їхнє озброєння — виключний ізраїльський винахід і ізраїльська продукція і що ніде індеого роду воєнних кораблів нема.

З волі Всевишнього, на початку березня 1970 року, на Рідних Землях відійшов від нас у Вічність, на 80-му році життя, наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.
о. ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК

Покійний народився у Вілі, пов. Скалат, 1890 р. Рукоположений на священика бл. п. Митрополитом Андреєм, душпастирював у Камінці Струмиловій, Барилові, Кривім (повіт Радехів) і був довголітнім парохом Підгорець коло Золочева.

Залишені в глибокому смутку:

ВОЛОДИМИРА — дружина
ЖДАНИМИР І БЛАГОДАР — сини з Рідними
ХРИСТИНА І ЮРІЙ СВИЩУК — дочка і зять з Дітьми

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ІВАНА СУСЯ
складають 20.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі"
Я. ШТОНКО

Замість квітів на могилу Вуйка
сл. п. ТЕОДОРА РОЖАНКОВСЬКОГО
складають 50.00 долярів
на УСХС у Мюнхені, Німеччина
Ірина і Осип ЛЮБЧАКИ

Замість квітів на могилу
св. п. ТЕОДОРА РОЖАНКОВСЬКОГО
25.00 долярів складають
на Українських Воєнних Інвалідів
Ольга і Олександер СМАЛІ

Серія доповідей Івана Овечка в університеті

Грілі, Колорадо. — Після виголошення доповіді для студентів і професури 14-го січня ц. р. на тему: „Національні проблеми СССР" викладача Університету Північного Колорадо (колиш. Колорадо Стейт Колледж) Івана Овечка запрошено дати серію інших доповідей для студентів різних відділів тієї високої американської школи. А ще перед тим наш земляк дав доповідь-лекцію в тому ж університеті для студентів журналістики про чужомовну пресу в ЗСА, зупинившись найдовше, звичайно, на українській пресі.

Ред. Іван Овечко

У середу, 8-го квітня 1970 року І. Овечко прочитав лекцію у філософічному відділові департаменту Індустріяльного Мистецтва на тему: „Філософія праці народів, серед яких я жив". Доповідач зупинився на поглядах німців, бразилійців та інших народів на працю як на таку, а зокрема й найдовше говорив про філософію праці українського народу. Особливу увагу звернено на нежиттєдайну філософію праці Маркса та „метаморфозу" тієї „філософії" протягом останнього півсторіччя на практиці під диктаторськими режимами Леніна, Сталіна й до сьогоднішніх можновладців в СССР.

Тиждень пізніше, 15-го квітня ц. р. Іван Овечко був запрошений дати лекцію студентам географічного відділу університету, які зараз тепер вивчають географію СССР, а зокрема України.

Лекцію слухали понад 50 студентів. Тема лекції була: „Україна колись і сьогодні". Доповідач доповнив студії студентів географії інформаціями про політичний стан України тепер та подав історичні матеріяли про славне минуле нашої батьківщини. Студенти були вдячні за запрошення їх на оглядини мистецької виставки української вишивки, кераміки й інших експонатів, що їх маємо показати українці Денверу під час так званого Тижня чужих мов, який відбудеться 5-го травня ц. р. в приміщеннях університету в Грілі. Для відзначення того Тижня Департамент чужих мов запросив українські мистецькі сили з Денверу взяти участь в окремій мистецькій програмі.

В родині Івана Овечки є двоє членів УНСоюзу.

Н. Н.

Україніка в Угорській „Енциклопедії світової літератури"

У Будапешті вийшов у квітні 1970 р. перший том 6-титомової „Енциклопедії Світової Літератури", що охоплює слова від „А" до „Са", з біографіями письменників-клясиків світових літератур різних народів, даними про деяких сучасних письменників, коротким обговоренням їх творчости, а також бібліографією, в тому й угорських перекладів. У першому томі є відомості про понад 20 українських письменників: Левка Боровиковського, Ганну Барвінок, Івана Білика (Рудченка), Богдана-Ігоря Антонича, М. Бажана, В. Еллана-Блакитного, В. Бобинського, Б. Антоненка-Давидовича й ін. Є згадка про Бояна — одного з найперших українських поетів, згадуваного в „Слові про полк Ігоів", про літературну групу „Авангард" тощо. Промовчано, що деякі з розглядуваних українських письменників були зліквідовані комуністичним режимом, а деякі були репресовані. Над угорською „Енциклопедією Світової Літератури" працюють понад 450 фахівців, у тому кількa з-за кордону.

У КИЄВІ ВІДКРИЛИ ПАМ'ЯТНИК КОСІОРУ

У сквері на вулиці Артема з Києві 29 квітня відкрито пам'ятник Станиславу Косіору, робітнику - комуністу з Донеччини, який довший час працював для Москви поза Україною, але в 1928 р. був присланий Сталіном до Києва для проведення примусової колективізації, розкуркулювання та винищування української інтелігенції. У 1939 р. Москва зліквідувала С. Косіора під час „єжовської чистки". На відкритті пам'ятника був присутній генеральний секретар ЦК КП УССР П. Шелест та увесь партійний апарат і багато військових. На пам'ятнику, під погруддя Косіора, є такий напис: „Видатний діяч комуністичної партії радянської держави Станислав Вікентійович Косіор, 1889 - 1939". Косіор був польського походження.

СПОРТ

Редагує В. Сохан

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР ЗА ПЕРШІСТЬ УСЦАК 16-го і 17-го ТРАВНЯ

Відбиванковий турнір за першість Української Спортової Централі Америки і Канади на 1970 рік відбудеться вже 16-го і 17-го травня в Дітройті, Миш. Провідником турніру буде п. Михайло Петріна, а господарем УАСТ „Черник", адреса якого —

Ukrainian S.C. "Chernyk", 3306 East Davidson Avenue, Detroit, Mich. 48212, Tel.: (313) 892-9808.

Зголошення до участи в турнірі приймати УАСТ „Черник" листовно, або телефонічно до 13-го травня. Оплата від дружин учасників по $10, та по 50 ц. від кожного змагуна. Система змагань буде устійнена після одержання всіх зголошень, безпосередньо перед початком змагань, які заповіджені на 10-у годину ранку 16-го травня.

ДРУЖИНИ „Ч. СІЧІ" НЮАРК ПЕРЕМОГЛИ У ВІДБИВАНКОВИХ ПЕРШОСТЯХ СУАСТ-СХІД

В турнірі чоловічих та жіночих дружин відбиванки за першість Союзу Українських Американських Спортових Товариств, делегатури Української Спортової Централі Америки і Канади на Сході ЗСА, звання першунів в обох конкуренціях здобули відбиванкарі „Чорноморської Січі" з Нюарку. Цей турнір відбувся 2-го травня в залі Колюмбія Гайскул в Мейплевуд, Н. Дж., з участю п'яти чоловічих і трьох жіночих дружин. Проводив турніром ланковий відбиванки СУАСТ - Схід інж. Адріян Лапичак. В конкуренції чоловіків перше місце здобула „Ч. Січ" А 2, яка перемогла у фіналі дружину „Ч. Січі" А 1 з рахунком сетів 2 : 0. Крім трьох дружин „Ч. Січі" змагалися в цій групі відбиванкарі „Тризуба" з Філядельфії і СУМА з Бінгемтону. В конкуренції жінок дружина „Ч. Січі" А перемогла обох суперників з рахунком по 3 : 0. В групі жінок змагалися дві дружини „Ч. Січі" та дружина СУМА з Нюарку.

В цьому самому дні влаштувала „Ч. Січ" в плавальному басейні Колюмбія Гайскул індивідуальні змагання своєї плавацької ланки, якою кермує М. Лебідь. Участь в цих змаганнях взяло 19 плаваків, з поміж яких перші місця в поодиноких конкуренціях зайняли: Марія Кучинська в заплив на 25 метрів довільним в групі дівчат 11 - 13 років, Лариса Сигіда — 50 м довільним у групі дівчат 14 і більше років, Михась Сточко — 25 м довільним в групі хлопців 8 - 10 років, Андрій Слиж — 25 м довільним у групі хлопців 11 - 13 років і Орест Лебедь — 50 м довільним у групі хлопців 14 і більше років.

„ТРИЗУБ" II — „ЛІТЛ КЛАБ" 2 : 1 (1 : 1)

Філядельфія, Па. — Зустріч цих двох суперників що з давніх літ закінчилася заслуженою перемогою аматорів „Тризуба". Остання реорганізація цієї дружини показалася корисною, бо це вже друга з черги перемога і то з противниками, які займають вершок табелі. Змагання були завзяті; змагуни обох дружин грали жертвенно та з волею перемоги. Щойно при кінці першої півгри М. Лашенко здобув ведення гарним призевим стрілом. В другій півгрі противник здобув вирівняння з далекого, але важкого до оборони стрілу. Другі і переможні ворота для „Тризуба" впали вже при кінці зустрічі з підворітного заміщання. Дружина „Тризуба", яка виграла ці престижеві змагання, виступила в складі: Г. Карбівник, Л. Білоус, В. Комор, Г. Недільський, Ю. Вубрка, Т. Яворон, Р. Кузевич, М. Литвинюк, Б. Кравчук, В. Білоус та в резерві П. Розпутько і Р. Новаківський.

Ціла дружина робить дуже гарне враження, і по її поставі, можна сподіватися, що вона найдеться на вершку табелі в осінній рунді лігових гор. Передумовою дальших успіхів є, очевидно, солідні тренінги і відповідальна поведінка змагунів. Провідники дружини С. Іськів і М. Юрчак певні успіху, але в своїй праці вони рахують на піддержку від старших тризубівців, які повинні бути постійними глядачами на змаганнях молодої дружини. Для кожного справжнього спортовця повинні бути однаково цікаві і змагання дружин аматорів.

М. С.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ А" — ЛОДАЙ ІТЕЛІЄНС СК 1 : 1

Лодай, 19 квітня. — Чергова несподіванка трапилася футболістам „Ч. Січі А" в їх останніх лігових змаганнях сезону з одних із слабших клюбів „Ліг Дивіжен" Шейфер Ліги, яким є Італійськык СК з м. Лодай. Ідучи на поле господарів, лідери дивізії були приготовані завершити свій, досить успішний сезон, перемогою і „чистим" чемпіонатом, але повернули не виконавши свого завдання через непередбачені причини. При стані 1 : 1, в 6-ій хвилині другої половини, судія відсвистав кінець зустрічі, саме в часі, як на грище ввійшла публіка „пологоджувати" рішення судді відносно змагунів обидвох дружин. Дивні факти тієї зустрічі розпочалися попередньої неділі після змагань „Ч. Січ" — Гарфілд Ітеліенс, коли менаджер з Лодай Ітеліенс заявив секретареві Ліги, що вони віддають цю гру „Ч. Січі" воковером. Під час тижня, все таки прийшло повідомлення, що гра відбудеться в неділю о год. 2.30 по полудні. В суботу наспіла телеграма, в якій повідомлено „Ч. Січ", що змагання пересунені на год. 12.30 вполудне. Приїхавши на площу зустрічі „Ч. Січ" застала не приготоване грище і особливо не відповідні, діраві у воротах сітки. Крім цього не з'явилися (ані не полагодив цього судді) лінійні судді. Отже „Ч. Січ" приступила до гри під протестом. Дуже підозріло і дивно поводився в цій зустрічі суддя, теж італієць. Його односторонні рішення щодо дружини і змагунів „Ч. Січі" обурювали навіть провід дружини господарів, для яких вислід цих змагань не мав великого значення і не зміняв їх позиції в показнику табелі гор. Виявилося, що справою і вислідом все таки були дуже зацікавлені італійці з клюбу „Палермо", який у випадку поразки „Ч. Січі" мав можливість, здобути чемпіонат. В цьому дусі і дія судді італієць, якого (через неувагу) визначила Управа ліги, якраз на ці важливі змагання. Остаточно справи цієї зустрічі розгляне в найближчих днях „Арбітражна Комісія" Шейфер Ліги, яка і вирішить долю цих змагань і чемпіонату „Ліг Дивіжен". Одинокого гола для „Ч. Січі" здобув Іван Паливода.

О. Твардовський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 10-го ТРАВНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва „Єдність" — 163 Відд., о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. — С. Филик, фін. секр.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Розшук

ПУЛИК ОЛЕКСА ВАСИЛЬОВИЧ

нар. 1902 р., с. Воробличин, р-н Немирівський, обл. Львівська — розшукує його син — Пулик Володимир Олексійович, нар. 1941 р. Проживає: місто Новий-Роздол, Миколаївського р-, Львівської обл.

Різне

Можу зайнятися домом старшого пана, старшого вдівця або самітнього. Я є

САМІТНЯ ВДОВА,

у віці 55 р., європейка, говорю по-англійськи. Писати:
Kathryn Stadnyk
6203 Fernwood Terr. #202
Riverdale, Md. 20840

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!